درآمد سالانه موسسات کنکوری فقط از طریق فروش کتاب‌های جامع به ۸۷۰ تا ۱۱۶۰ میلیارد تومان می‌رسد

جیب پرنشدنی مافیای کنکور

محمدحسین خودکار

جامعه

موسسات کنکوری و مدارس غیرانتفاعی خاص از چند ماه پیش به روال هرسال برای کنکور ۱۴۰۰ استارت زده‌اند. در این میان، به نظر می‌رسد در این وانفسای گرانی دلار و شیوع کرونا و تورم بی‌سابقه، بازار کنکور هیچ‌گاه کساد نمی‌شود و این وسط براساس بررسی‌های میدانی جام‌جم قیمت کتاب‌های کمک‌درسی سال کنکور دو تا سه برابر سال گذشته شده و قیمت یک دوره کتاب‌های جامع موسسات کنکوری برای رشته‌های مختلف به ۱/۵ تا ۲ میلیون تومان رسیده است. اگر آمار حدود یک میلیون و ۱۶۰ هزار داوطلب کنکور سال ۹۹ را به طور مشابه برای سال ۱۴۰۰ نیز در نظر بگیریم و فقط نیمی از این داوطلبان را مخاطب کتاب‌های کمک‌درسی بدانیم، خواهیم دید موسسات کنکور فقط از فروش کتاب‌های جامع بین ۸۷۰ تا ۱۱۶۰ میلیارد تومان درآمد دارند؛ گرچه قطعا مجموع درآمد موسسات کنکور بسیار بیشتر از این حرف‌هاست و ترفندهای مختلف این موسسات برای درآمدزایی، از آنها مافیایی ساخته که برای رخنه در نظام آموزشی مملکت به هر ریسمانی چنگ انداخته‌اند.

سال‌هاست بحث مساله نفوذ مافیای کنکور در مدارس مختلف مطرح می‌شود و برخی خبرهای درگوشی نیز حکایت از آن دارد که بعضی معلمان و مشاوران کنکور برای تبلیغ کتاب‌ها، آزمون‌های آزمایشی و سایر ابزارهای درآمدزایی موسسات کنکوری با آنها همکاری می‌کنند. راشد نظری، مدرس و مشاور کنکور در گفت‌وگو با جام‌جم این مساله را تایید می‌کند و می‌گوید: «زدوبندهای پشت پرده بسیاری برای فروش کتاب‌های برخی موسسات کنکوری در بعضی مدارس خاص وجود دارد. شخصا بارها شاهد آن بوده‌ام که یک معلم یا مشاورکتابی را به دانش‌آموزان خود معرفی کرده که با وجود داشتن قیمت بالاتر ازنظرعلمی از کتابی دیگر ضعیف‌تر بوده است، اما وقتی پیگیر ماجرا شدم، فهمیدم آن معلم یا مشاور بابت فروش کتاب‌ها از موسسه مربوطه پورسانت می‌گیرد.»

البته معلم‌ها و مشاوران تنها گروهی نیستند که برخی از آنها درگیر دام‌های مافیای کنکور شده‌اند و صحبت‌های بسیاری نیز درباره همکاری برخی مدیران مدارس ومسوولان آموزشگاه‌های خصوصی با این مافیا مطرح می‌شد. محمدرضا نیک‌نژاد، معلم و کارشناسی آموزشی در گفت‌وگو با جام‌جم تاکید دارد با توجه به این که بسیاری از مدارس با مشکلات مالی فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، برخی مدیران مدارس دولتی یا خصوصی برای تامین هزینه‌های مدرسه خود در پشت پرده با موسسات کنکوری قرارداد می‌بندند و کتاب‌های این موسسات را در مدارس خود تبلیغ می‌کنند.

رونق کرونا به جیب موسسات

در دوره همه‌گیری کرونا، مافیای کنکور بدون توجه به همه مسائل حاشیه‌ای ترفندهای تازه‌ای را برای درآمدزایی رو کرده و از برگزاری کلاس‌های آنلاین پول‌های هنگفتی به جیب می‌زند. آن‌طور که نظری می‌گوید، اکنون قیمت کلاس‌های مجازی سال کنکور از جلسه‌ای صد هزار تومان شروع می‌شود و به ۲۵ میلیون تومان برای یک دوره ۶۰ ساعته نیز می‌رسد. این در حالی است که برخی مدرسان برند کنکور که برای کلاس‌های آنلاین ۲۰ تا ۳۰ نفره خود چنین مبالغی را از دانش‌آموزان دریافت می‌کنند، حتی خودشان در این کلاس‌ها به دانش‌آموز درس نمی‌دهند و شاگردان سال‌های قبل خود را پشت سیستم‌های مجازی می‌فرستند. نکته‌ای که نظری با اشاره به آن می‌گوید: همین پارسال شاهد این مساله بودم که دقیقا در یک زمان خاص، چهار کلاس آنلاین در چهار موسسه گوناگون به نام یک معلم برگزار شده بود.

همچنین به گفته این مشاور کنکور، امثال همان معلمان معروف در سال تحصیلی گذشته قیمت کلاس‌های مجازی دوره جمع‌بندی کنکور را که با جمعیت ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر برگزار می‌شود و دوره‌های آن بین ۱۲ تا ۳۰ ساعت است، به ۵ تا ۱۰ میلیون تومان برای هر دانش‌آموز رساندند. البته این فقط قیمت دوره‌های جمع‌بندی است و دقیقا همین معلمان کلاس‌های همایش یک تا سه جلسه‌ای نیز برای حل تست‌های مربوط به هر درس برای دانش‌آموزان برگزار می‌کنند و در حالی که سال گذشته گاهی تعداد شرکت‌کنندگان آنلاین این کلاس‌ها به هزار نفر هم می‌رسید، برگزارکنندگان دوره‌های همایش بین ۲۰۰ هزار تومان تا حتی ۱۰ میلیون تومان نیز برای همین کلاس‌های کوتاه‌مدت از دانش‌آموزان این مملکت پول گرفتند.

جدول هزینه کتاب‌های کمک‌درسی کنکور

اطلاعات این جدول‌ها از سایت‌های رسمی تعدادی از انتشاراتی‌های کنکوری مطرح به دست آمده است. البته دانش‌آموزان می‌توانند با خرید این کتاب‌ها از سایت این انتشاراتی‌ها و برخی کتابفروشی‌های خاص، آنها را با تخفیف ۲۰ تا ۲۵ درصدی تهیه کنند، اما چون در این جدول‌ها فقط کتاب‌های کمک‌درسی جامع هر درس درنظر گرفته شده و از کتاب‌های جیبی، کتاب‌های تست دوره جمع‌بندی و سایر کتاب‌های موسسات کنکور صرف‌نظر شده، پس این تخفیف نیز محاسبه نشده است. همچنین با توجه به این که دروس عمومی برای همه این رشته‌ها یکسان است.

اختصاصی علوم انسانی

درس	حدود قیمت
ریاضی و آمار	۱۲۰ تا ۱۲۵ هزار تومان
اقتصاد	۵۵ تا ۷۵ هزار تومان
فلسفه و منطق	۱۳۰ تا ۱۴۰ هزار تومان
تاریخ	۹۵ تا ۱۱۰ هزار تومان
جغرافیا	۷۵ تا ۸۰ هزار تومان
جامعه‌شناسی	۱۰۵ تا ۱۱۰ هزار تومان
روانشناسی	۶۰ تا ۶۵ هزار تومان
علوم و فنون ادبی	۱۳۵ تا ۱۴۰ هزار تومان
عربی اختصاصی	۱۲۵ تا ۱۶۵ هزار تومان
مجموع اختصاصی انسانی	۹۰۰ هزار تا یک میلیون و ۱۰ هزار تومان

دروس عمومی

درس	حدود قیمت
ادبیات	۲۴۰ تا ۲۵۰ هزار تومان
عربی	۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار تومان
دین و زندگی	۱۷۰ تا ۱۹۵ هزار تومان
زبان انگلیسی	۱۲۰ تا ۱۵۵ هزار تومان
مجموع کتاب‌های عمومی	۶۷۰ هزار تا ۷۵۰ هزار تومان

اختصاصی علوم ریاضی

درس	حدود قیمت
حسابان	۲۲۵ تا ۲۳۵ هزار تومان
هندسه پایه و تحلیلی	۱۱۵ تا ۱۲۵ هزار تومان
ریاضیات گسسته	۱۰۵ تا ۱۱۵ هزار تومان
فیزیک	۲۰۰ تا ۲۲۵ هزار تومان
شیمی	۲۴۵ تا ۳۰۰ هزار تومان
مجموع اختصاصی ریاضی	۸۹۰ هزار تا یک میلیون تومان

اختصاصی علوم تجربی

درس	حدود قیمت
زیست‌شناسی	۳۰۰ تا ۴۷۰ هزار تومان
ریاضیات تجربی	۲۵۰ تا ۲۷۰ هزار تومان
فیزیک	۱۸۵ تا ۲۲۰ هزار تومان
شیمی	۲۴۵ تا ۳۲۰ هزار تومان
مجموع اختصاصی تجربی	۹۸۰ هزار تا یک میلیون و ۲۸۰ هزار تومان

- مجموع هزینه کتاب‌های رشته علوم ریاضی (عمومی+ اختصاصی): یک میلیون و ۵۱۰ هزار تا یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان
- مجموع هزینه کتاب‌های رشته علوم تجربی (عمومی+ اختصاصی): یک میلیون و ۶۵۰ هزار تا ۲ میلیون و ۳۰ هزار تومان
- مجموع هزینه کتاب‌های رشته علوم انسانی (عمومی+ اختصاصی): یک میلیون و ۵۷۰ هزار تا یک میلیون و ۷۶۰ هزار تومان

نهاد ناظر کجاست؟

نهاد ناظر بر برگزاری کنکور، سازمان سنجش آموزش کشور و نهاد ناظر بر فعالیت معلم‌ها، مشاوران، مدارس، آموزشگاه‌های کنکور، انتشاراتی‌ها و سایر موسسات فعال در این زمینه، وزارت آموزش و پرورش است. سوال اصلی اما این است که چرا با وجود این که سال‌هاست بحث نفوذ مافیای کنکور در نظام آموزشی کشور مطرح می‌شود، چرا هیچ‌گاه نهادهای ناظر و متولی نتوانسته‌اند با این مافیا به‌درستی برخورد کنند؟

نیک‌نژاد پاسخ به همه این سوالات را در آن می‌داند که متاسفانه برخی مدیران همین نهادهای ناظر و متولی وارد گود درآمدزایی از طریق کنکور شده‌اند و به نوعی دست به دست مافیای پشت پرده کنکور داده‌اند. او در این‌باره به موسسه‌ای که هم‌نام با سازمان سنجش است و گفته می‌شود بنیان‌گذاران آن از کارمندان و مدیران پیشین این سازمان بوده‌اند، اشاره می‌کند و می‌گوید: «وقتی همین موسسه سالانه چهار آزمون آزمایشی در رشته‌های مختلف برگزار و هر سال مبالغ سنگینی را از صدها هزار دانش‌آموز این مملکت دریافت می‌کند، مشخص می‌شود حذف کنکور در تعارض با منافع برخی مدیران همین نهادهای متولی قرار دارد.»

نیک‌نژاد همچنین معتقد است که برخی مدیران میانی نظام آموزشی در شهرهای مختلف کشور نیز درگیر همین مسائل شده‌اند. او در این زمینه به یکی از تجربه‌های شخصی خود استناد می‌کند و می‌گوید: «شاهد بودم که مدیر مدرسه‌ای دولتی در یکی از شهرستان‌ها به دانش‌آموزان کنکوری خود اصرار می‌کرد که کتاب‌های کمک‌درسی یک موسسه خاص را تهیه کنند و وقتی پیگیر ماجرا شدم، آن مدیر توضیح داد که مقامات منطقه‌ای آموزش و پرورش به او دستور داده‌اند دانش‌آموزان این منطقه در صورت لزوم از این کتاب‌ها استفاده کنند.»

امسال قیمت کتاب‌های کنکور دو تا سه برابر شده و مافیای کنکور روش‌های تازه‌ای برای درآمدزایی پیدا کرده، اما هنوز از نظارت آموزش و پرورش خبری نیست

خلا کتاب‌های درسی چیست؟

برگزارکنندگان کنکور همواره مدعی این نکته بوده‌اند که سوالات این آزمون همواره از متن کتاب درسی طرح می‌شود. سوال اصلی در این میان، آن است که چرا با وجود این ادعا، بخش زیادی از داوطلبان کنکور برای این که بتوانند در این آزمون موفق‌تر باشند، هزینه‌های هنگفتی را برای خرید کتاب‌های کمک‌درسی صرف می‌کنند.

مدیرکل دفتر انتشارات و فناوری‌های آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی اشکال کار را در این شرایط ضعف آموزش معلمان درباره شیوه تدریس کتاب‌های درسی می‌داند و به جام‌جم می‌گوید: کتاب‌های پایه‌های دهم تا دوازدهم به شکلی که باید به خود معلمان آموزش داده نشده است و چون آنها با نحوه تدریس این کتاب‌ها آشنا نیستند، نمی‌توانند بر متن کتاب مسلط باشند. بنابراین آنها برای آموزش شاگردان خود بخصوص در سال کنکور به کتاب‌های کمک‌درسی نیاز پیدا می‌کنند و طبیعتا این نیاز به دانش‌آموزان نیز انتقال داده می‌شود.

محمد ابراهیم محمدی البته تاکید دارد که کتاب‌های درسی جدید پرسش‌محور هستند و معلمی می‌تواند آنها را به خوبی درس بدهد که خلاق و آگاه باشد؛ وقتی هم که یک معلم از این ویژگی‌ها برخوردار نباشد برای تکمیل آموزش‌های خود به کتاب‌های کمک‌درسی مراجعه می‌کند.

او در حالی این صحبت‌ها را مطرح می‌کند که بسیاری از دانش‌آموزان بخصوص پشت کنکوری‌ها به این دلیل به کتاب‌های کمک‌درسی مراجعه می‌کنند که این کتاب‌ها نسبت به کتاب‌های کمک‌درسی از درسنامه‌های جامع‌تری برخوردارند و این مساله می‌تواند حاکی از ضعف درسنامه‌های کتاب‌های درسی باشد. مدیرکل دفتر انتشارات و فناوری‌های آموزشی اما می‌گوید با وجود این که سوالات کنکور از کتاب‌های درسی طرح می‌شود، اما چون این سوالات به قدری ظریف است که هرکسی نمی‌تواند به آسانی به آنها پاسخ بدهد، پس دانش‌آموزان برای فهم بیشتر مطالب کتاب‌های درسی ناچار می‌شوند به کمک‌درسی‌ها مراجعه کنند تا با مطالعه متن و حل سوالات آن بتوانند از پس سوالات سخت کنکور برآیند.

این صحبت‌های محمدی نشان‌دهنده آن است که در حقیقت نوع طراحی سوالات کنکور خواه ناخواه دانش‌آموزان را به سمت خرید کتاب‌های کمک‌درسی یا استفاده از سایر ابزارها برای موفقیت در این آزمون سوق می‌دهد. اما صرف نظر از این مساله، بحث دیگر احتمال ارتباط برخی معلم‌ها، مشاوران و مدیران مدارس با مافیای کنکور است که بسیاری از کارشناسان آموزشی سال‌هاست آن را مطرح می‌کنند، اما محمدی با قاطعیت این موضوع را رد می‌کند و می‌گوید از وجود چنین ارتباطی خبر ندارد.

حق با شماست

info@jamejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#امکانات- اعتیاد

توکلی شهمیرزادی از کرج:

شهرک ابریشم کرج هیچ‌گونه وسایل بازی و امکانات تفریحی برای کودکان، نوجوانان و جوانان ندارد و این موضوع باعث افزایش مصرف دخانیات در این شهرک شده است.

#سهمیه- بنزین

شکری از تهران:

۶۰ لیتر سهمیه بنزین برای خودروهای سواری بسیار کم است و با توجه به این که مردم مشکلات اقتصادی بسیاری دارند و از طریق مسافرکشی امرار معاش می‌کنند باید مبالغ زیادی بابت تهیه سوخت پرداخت کنند.

#ماسک- قیمت

عنایت‌زاده از بابل:

با توجه به تولید فراوان ماسک، امیدوارم قیمت این کالا کاهش پیدا کند تا به خاطر گرانی ماسک، سلامت مردم در خطر نباشد.

#خیابان- روشنایی

شهروز از تهران:

خیابان شهید حسین فهمیده واقع در منطقه ۱۴ شهر تهران فاقد روشنایی است. با توجه به این‌که در این خیابان ایستگاه مترو در حال احداث است و جاده باریک شده، ممکن است خطراتی برای رانندگان به وجود بیاید.

#طرح- ترافیک

عظیمی از تهران:

چرا با وجود گسترش روزافزون کرونا در تهران تصمیم‌گیرندگان در ستاد مقابله با کرونا همچنان اصرار به برقراری طرح ترافیک دارند.

#خانه- بهداشت

عسل مهدوی:

خانه‌های بهداشت خدمات مناسبی به شهروندان نمی‌دهند. وزارت بهداشت اعلام کرد در این مراکز به گروه‌های پر خطر واکسن آنفلوآنزا می‌دهند اما شهروندان زیادی از این مراکز دست خالی برمی‌گردند.

جوابیه

در پی درج پیامی دوشنبه ۱۳۹۹/۰۶/۱۷ با عنوان «مترو- ازدحام» مشاور مدیرعامل و مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل متروی شهر تهران و حومه با ارسال نمابری اعلام کرد: ان‌شاءا... با ورود قطارهای جدید به شبکه متروی تهران و حومه شلوغی ایستگاه‌های خطوط مختلف برطرف شود. لازم به توضیح است که شرکت بهره‌برداری متروی تهران در این شرایط حساس با همه امکانات موجود و توان اجرایی خود تلاش می‌کند تا بیش از پیش رضایت مسافران گرامی مترو را فراهم کند.